

Alle hens aan dek!

Jaarverslag Voedselbank Arnhem 2022

Kerngegevens 2022 >

2022 in vogelvlucht >

Cijfers 2022 >

In dit verslag

- P. 3 **Voorwoord** >
- P. 5 **Kerngegevens** >
- P. 6 **Klanten** >
- P. 7 **Uitgiftepunten** >
- P. 9 **Vrijwilligers** >
- P. 11 **2022 in vogelvlucht** >
- P. 14 **Voedselverwerving & leveranciers** >
- P. 17 **Inzamelingsacties** >
- P. 18 **Distributie** >
- P. 20 **Facilitaire diensten** >
- P. 21 **Voedselveiligheid & Arbo** >
- P. 23 **Fondsenwerving & Financiën** >
- P. 24 **Vooruitblik** >
- P. 25 **Cijfers** >

“Het was alle hens aan dek, maar we hebben het gered”

Caroline van der Sluis

Voorzitter Voedselbank Arnhem

Voorwoord

Nadat we in 2021 ons klantenbestand ondanks de coronapandemie zagen dalen, gooide 2022 roet in het eten: onze hoop op een min of meer onbezorgde en normale samenleving werd de grond in geboord door de oorlog in Oekraïne en de daarmee samenhangende maatschappelijke en economische crisis. Doordat de kosten van levensonderhoud over de hele linie (energie, brandstof, boodschappen) voor het eerst in jaren flink stegen, werd op landelijke niveau in goede gezamenlijkheid besloten de toelatingscriteria voor de voedselbanken te verruimen.

Door deze beide factoren steeg ons klantenbestand in de laatste maanden van het jaar met maar liefst 34% naar circa 1.584 huishoudens, bestaande uit 3.807 personen.

Net als in 2021 kostte het ons in 2022 veel moeite en creativiteit om voldoende vrijwilligers te werven en te behouden. Hoewel ons vrijwilligersbestand steeg van 407 aan het begin van het jaar naar 447 aan het eind van 2022, was deze stijging nauwelijks genoeg om de enorme groei van onze werkzaamheden bij te benen. Vooral in de leidinggevende functies wordt het steeds moeilijker om in de vacatures te voorzien. Onze vrijwilligers hebben keihard gewerkt om in de stijgende behoefte aan voedsel(pakketten) te voorzien.

Onze rol als distributiecentrum voor 24 voedselbanken in de provincie Gelderland en een deel van de provincie Utrecht hebben we ook dit jaar weer vervuld. En ook hier was een enorme stijging van het aantal klanten te zien (ruim 40%!). Daar bovenop kwam de taak

Cees van der Star

Vice-voorzitter Voedselbank Arnhem

om voedsel naar de vier noordelijke provincies te distribueren. Inmiddels gaat 40% van het landelijk aangeboden voedsel via ons distributiecentrum. De hoeveelheid voedsel dat wij inzamelden was dit jaar weer minder dan in het voorgaande jaar, maar dankzij Stichting Voedselvangnet en het Wintercollectief kwamen in totaal toch op een geringe groei uit. Jammergenoeg niet toereikend om onze stijgende klantenaantallen van voedsel te voorzien. In 2022 hebben we voor het eerst in ons bestaan een heel bescheiden hoeveelheid voedsel bijgekocht. We zijn zelfs gestart met een donatiewebshop waar men heel gericht voedsel kan doneren door online producten te kopen.

In financieel opzicht was 2022 een bijzonder jaar. Mede doordat er veel publiciteit was over de toename van het aantal klanten, steeg het aantal donaties in de laatste maanden van het jaar enorm.

Vele particulieren en bedrijven stonden ons in financiële zin bij. Zo doneerden velen hun energiecompensatie in de maanden november en december aan ons. Al met al heeft dit ons in staat gesteld om een financiële reserve op te bouwen waarmee wij in 2023 voedsel kunnen bijkopen.

Tot slot waren er in 2022 vele bijzondere acties. Zo kwamen er schoolkinderen een traktatie voor onze vrijwilligers brengen, deden kinderen heitje voor karweitjes

voor de voedselbank en organiseerden twee restaurants een kerstdiner voor onze klanten op eerste en tweede kerstdag. Al met al fantastische blijken van solidariteit en betrokkenheid uit de samenleving.

Het bestuur is onze (voedsel)leveranciers, alle vrijwilligers en donateurs enorm dankbaar voor hun waardevolle bijdrage en inzet. Zonder hen zou Voedselbank Arnhem haar taken niet kunnen uitvoeren.

***Namens het bestuur,
Caroline van der Sluis en Cees van der Star
Voorzitter en vice-voorzitter***

De overige leden van het bestuur, links Michiel Pomper, Secretaris en rechts Herman van Houtum, Penningmeester.

Kerncijfers Voedselbanken Nederland

1.000.000

Mensen in Nederland leven onder de armoedegrens

197.000

personen ontvingen in 2022 voedselhulp van Voedselbanken Nederland, een historisch record.

56.000.000
producten uitgedeeld

Dat is een groei van ruim 30% ten opzichte van 2021

100%

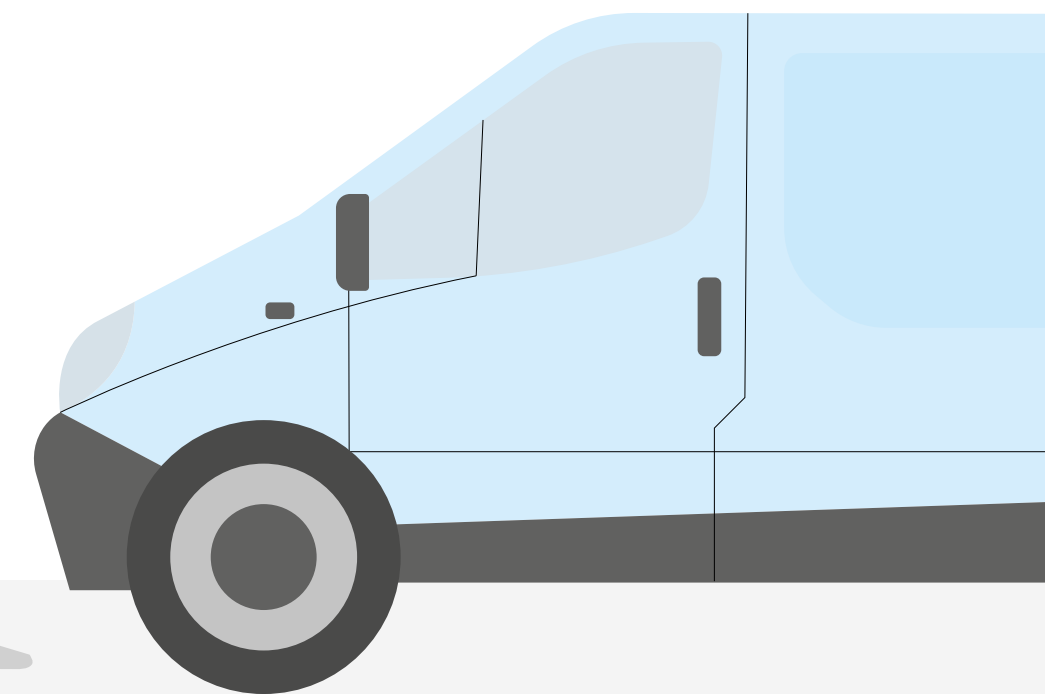
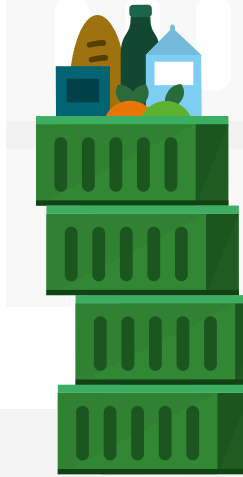
Voor alle klanten konden we de omvang van het voedselpakket gelijk houden.

Een groei 34% ten opzichte van 2021 die werd veroorzaakt door de sterke stijging van **energiekosten** in combinatie met de **hoge inflatie**

Dankzij alle **extra donaties** van supermarkten, voedselproducten en lokale leveranciers

Ondanks de sterke **toename aan klanten** zijn we hierin geslaagd

Klanten

Het klantenbestand is in 2022 met 34% gestegen ten opzichte van 2021 naar 1.584 huishoudens per einde jaar.

Huishoudens met een vrij besteedbaar inkomen onder de landelijk vastgestelde leefgeldnorm komen in aanmerking voor een pakket van de voedselbank. Dit vrij besteedbaar deel van het inkomen per maand was in januari 2022 bepaald op € 250 (1-persoons huishouden) en € 550 voor een 4-persoons huishouden. Echter in september is de leefgeldnorm verder verhoogd (naar € 300 respectievelijk € 630) in verband met de zeer hoge energiekosten. Van de genoemde bedragen moeten de klanten al hun dagelijkse boodschappen, kleding, reiskosten, cadeautjes én eventuele uitjes betalen. Gezien de gestegen kosten van levensonderhoud merken

wij dat steeds meer mensen niet meer kunnen rondkomen, ook degenen die dat altijd met hun inkomen uit werk nog nét wel konden.

Het aantal nieuwe intakes is gestegen met 100% (!) en resulteerde in 586 nieuwe klanten. Het aantal herintakes is gestegen met 20%. In totaal zijn er 794 pakketten gestopt, wat een hoger aantal is dan in 2021 (3,5 % meer), waarschijnlijk omdat nog steeds veel cliënten zich niet afmeldden (sanctie van 3 maanden) of toch nog i.v.m. corona.

Overige wijzigingen

Het aantal aanvragen door jongvolwassenen (onder de 30 jaar) is met 27% gestegen ten opzichte van 2021. De aanvragers tussen 30-50 jaar is met 36% gestegen. Leeftijd 50-60 jaar is met 31% gestegen en 60+ is met 34% gestegen. Vooral de ouderen blijken het moeilijker te hebben gekregen in 2022.

Het aantal zeer jonge aanvragers (tot 21 jaar) is gelukkig sterk gedaald, waarschijnlijk door het grotere aanbod van werk. Het aantal langdurige gebruikers (langer dan 3 jaar) vormt nu 23% van ons klantenbestand en is daarmee iets gedaald.

51% van onze klanten vertrekt binnen een jaar weer als klant. 64% van alle pakketten waren voor 1- of 2-persoons huishoudens. Het aantal 3-persoons huishoudens is met 51% het meest gestegen maar blijft in aantal altijd nog één-vijfde ten opzichte van het aantal 1-2 pers. huishoudens.

Het aantal Oekraïense huishoudens waaraan wij pakketten leveren is gedaald, velen hebben werk gevonden en waar nodig zijn de uitkeringen inmiddels goed geregeld. Daarmee komen deze huishoudens meestal niet meer in aanmerking voor een voedselpakket.

1.584 huishoudens
maakten gebruik van
Voedselbank Arnhem

Een stijging van:
34%

ten opzichte
van 2021

Uitgiftepunten

In juni kregen we te horen dat wij twee andere locaties moesten zoeken omdat daar de Moskee op de Eemslaan te kennen gaf dat zij de ruimte die wij 2 verschillende dagdelen gebruikten nodig hadden voor andere doeleinden.

Deze locaties hebben we gelukkig snel gevonden, een Kerk in Presikhaaf aan de Bethaniënstraat "de Oase" waar we de woensdag uitdelen en een in de Wijk de Molenbeke aan de Gerhard Voethstraat, de Baptistenkerk waar we dinsdag uitgeven.

2022 Kerst en Sinterklaas acties

Ook dit jaar kregen honderden kinderen van wie de ouders klant waren bij Voedselbank Arnhem van diverse organisaties een sinterklaascadeau. Organisaties als de Stichting Sinterklaaspret en Dirkzwager advocaten regelden het voor de Arnhemse uitgiftepunten. De Rotary Duiven heeft zowel de kinderen van het Uitgiftepunt Duiven als Westervoort verwend. De Kiwani's in Doesburg zorgden voor cadeautjes bij de uitgiftepunten in Doesburg en Dieren. En de stichting Ritmiek heeft

de uitgiftepunten in Velp en Rheden geholpen. De aanwonenden van de wijk Molenbeke - onze nieuwe locatie - hadden een buurtactie gehouden zodat wij daar de kinderen konden voorzien van een mooi sinterklaascadeau. Wat een geweldige welkom van de buurt.

We werden in november benaderd door hotel Haarhuis (5 sterren) aan het Stationsplein met de vraag of wij het leuk zouden vinden als zij 80 klanten van de voedselbank op tweede kerstdag mochten trakteren op een gratis kerstdiner in het restaurant Locals. En een week later kwam de vraag van Trattoria Cosi aan de Velperbuitensingel in Arnhem dit te doen voor 60 klanten van de voedselbank maar dan op eerste kerstdag.

Dit vergde nogal wat van de organisatie, maar we hebben samen met hen klanten die al jaren geenrestaurant van binnen hadden gezien een fantastisch kerstdiner kunnen geven.

Mijn naam is Theo Duivesteijn en als coördinator uitgiftepunten Voedselbank Arnhem in april 2022 begonnen.

Ik mag u vertellen dat ik eigenlijk best wel in een gespreid bedje ben gekomen daar mijn voorganger het behoorlijk goed op de rit had. Wat mij opviel is de gedrevenheid van de vrijwilligers en ook de duur dat deze mensen bij de uitgiftelocaties aan het werk zijn. Je ziet best wel veel verschil van werkwijze, dit hebben ze in vele jaren zo opgebouwd, eigenlijk allemaal eigen winkeltjes.

Ik kwam er al snel achter om daar niet te veel verandering in te brengen als de kwaliteit en service op het niveau is zoals wij van de voedselbank wensen en eisen voor onze klanten. Ik ben ongelooflijk onder de indruk van de betrokkenheid van vele organisaties die betrokken zijn bij de mensen die afhankelijk zijn van een voedselpakket, dan denk ik aan verenigingen, scholen middenstanders, maar ook gewoon papa en mama met hun kinderen die spontaan geld of goederen inzamelen en dit het Distributie Centrum, afgeven, hartverwarmend. ”

Winkel

Onze winkel in Arnhem-Zuid verwelkomt inmiddels circa 100 klanten per dag. Wij zijn 5 middagen per week geopend voor onze klanten. Elke klant heeft een winkeldag toegewezen gekregen. De ochtenden worden gebruikt om de derving van diverse supermarkten in de buurt op te halen.

Doordat CUP-Zuid als een supermarkt is opgezet, kunnen klanten hun producten binnen zekere grenzen naar eigen voorkeur kiezen. Onze klanten waarderen dit enorm.

Een vrijwilliger begeleidt ze bij hun rondje door de winkel. Ook dit sociale moment wordt door klanten én vrijwilligers gewaardeerd.

Het aantal vrijwilligers bestond uit circa 80 mensen die het werk vanuit het hart deden. Ze worden bijgestaan door 8 daghoofden die dagelijks met 2 personen de verantwoordelijkheid dragen om alles soepel te laten verlopen. Door het toegenomen aantal klanten is de wachttijd voor de winkel toegenomen. Sommige klanten staan uren voor openingstijd al voor de deur, terwijl het voedsel eerlijk verdeeld wordt. Dus ook wie later komt, krijgt zijn of haar boodschappen. Dit heeft onder meer tot gevolg dat er klachten zijn van belendende bedrijven over overlast, met name van foutparkeerders. In het komend jaar gaan we daarom de doorloop van de winkel wijzigen en met bloktijden werken. Hiermee willen we ervoor zorgen dat klanten sneller aan de beurt zijn en het parkeerprobleem opgelost wordt.

Ook voor Arnhem-Noord zijn wij op zoek naar een locatie om onze klanten middels een winkel van producten te voorzien, bij voorkeur tezamen met partners zoals de Kledingbank en 2Switch.

'Wij werken uitsluitend met vrijwilligers, bij ons werken bankdirecteur en ex-gevangene samen, waar vind je dat elders?'

447 vrijwilligers

Dat is een groei van ruim 10% ten opzichte van 2021

Vrijwilligers

Aan het eind van 2022 waren 447 vrijwilligers actief voor Voedselbank Arnhem, 40 vrijwilligers meer dan eind 2021. Van hen zijn 219 man en 228 vrouw. In het afgelopen jaar (2022) hebben we 124 vrijwilligers aangenomen en zijn er 84 vertrokken. De gemiddelde leeftijd van onze vrijwilligers is 60 jaar. Gemiddelde dienstduur 4,5 jaar. Ruim 30 vrijwilligers hebben meer dan 1 functie.

De toename van het aantal vrijwilligers was, gezien de groei van het aantal klanten hard nodig. De organisatie is de afgelopen jaren fors gegroeid en heeft alle elementen van een middelgroot bedrijf. Dat betekent dat er meer structuur en regels nodig zijn om ons groeiend aantal klanten goed te blijven bedienen. Gezien het toegenomen koelvers aanbod hebben we inmiddels op 3 dagen een avondploeg die zorgen dat dit voedsel direct de volgende dag gedistribueerd kan worden.

We hebben een groot aantal wijzigingen gehad op leidinggevend niveau;

- De winkel van CUP-Zuid is tijdelijk geleid door Jos Silvertand en wordt nu weer geleid door Arlene Berends.
- Bij fondsenwerving namen we afscheid van Ron Clark en werd het stokje overgenomen door Frank Donders.
- Theo Thijssen is verantwoordelijk geworden voor de pakketverwerking en de koelruimte.

Bij Voedselbank Arnhem zijn we altijd op zoek naar enthousiaste vrijwilligers

- Theo Duijvestein begeleidt de uitgiftepunten.
- Monique Römken heeft het bedrijfsbureau gestalte gegeven en maakt een wezenlijk onderdeel uit van het distributiecentrum.
- De overdracht van de coördinatie van Transport door Joop Komman en Rein Hoenholt zal in 2023 vorm krijgen.

Werving en extra handjes

Voor alle functies wordt door een intensief wervingsbeleid meestal voldoende vrijwilligers gevonden. Al blijven er steeds weer lastige functies, zoals; heftruckchauffeurs, vrachtwagenchauffeurs, daghoofden etc.

We hebben in 2022 een gecertificeerde opleider in ons vrijwilligersbestand die interne kandidaten voor heftruckchauffeur opleidt. In 2022 kregen we steeds meer ondersteuning van bedrijven in de vorm van groepen die klussen kwamen doen zoals; Aviko, Carglass,

Aliander, Appsolutely etc. Ook projecten als het leegmaken van een supermarkt, het rooien van groente en het inzamelen bij supermarkten werden ondersteund door onze vrijwilligers.

We zijn gecertificeerd als leerschool via het SBB voor de gebieden; logistiek, verzorging en communicatie. De voedselbank geeft ook stagiaires de mogelijkheid om ervaring op te doen. Wij concentreren ons op de blok- of langdurige stages. Een of enkele dagen is lastig in te passen.

Op de scholen wordt voorlichting geven en projecten opgestart door onze ambassadeur Joop Toeter.

Personeelsadministratie

Binnen de personeelsadministratie zijn stappen gezet om te komen tot een accuratere registratie en wordt er gekeken naar een nieuw systeem. Meerdere VOG-verklaringen zijn er aangevraagd. De nieuwe vrijwilligers ontvangen na binnenkomst een vrijwilligerscontract en digitale informatiemap. In het bestuur is Michiel Pomper de nieuwe secretaris.

Gezien het toegenomen koelers aanbod hebben we inmiddels op 3 dagen een avondploeg die zorgen dat dit voedsel direct de volgende dag gedistribueerd kan worden.

Vertrouwenspersonen

Op een paar meldingen na in 2022 is het een 'rustig' jaar geweest voor de vertrouwenspersonen. In totaal waren er vijf meldingen. Deze betreffen de onderlinge samenwerking en het meenemen van producten door vrijwilligers. Los van de onwenselijkheid van dit laatste in algemene zin, zorgt het voor ergernis bij andere vrijwilligers. Naar aanleiding hiervan besteden de coördinatoren hier regelmatig aandacht aan en wordt dit onderwerp

meegenomen in de nieuwsbrieven. De coördinatoren gaan met hun eigen teams in overleg, zowel over het thema 'Meeneembeleid' als over de onderlinge samenwerking. Wij hopen dat hiermee het aantal klachten vermindert, dan wel beperkt blijft.

2022 in vogelvlucht

Een overweldigend aantal organisaties, fondsen, stichtingen, overheden en particulieren schoot de voedselbank te hulp. Onderstaand overzicht met hoogtepunten is verre van compleet; het geeft slechts een beeld van de solidariteit en saamhorigheid die wij hebben ervaren.

Onze helden:

die er samen met de politie voor zorgden dat tot twee maal toe nachtelijke indringers op het terrein opgepakt werden.

Huub Hieltjes

(burgemeester van Duiven) kwam helpen bij de uitgifte.

Ambassadeur Danny Blind van Voedselbanken Nederland opende het Sonsbeek Open.

Uitleg voedselveiligheid door Monique Kempkes op de drukbezochte

vriendendag

Rein Hoenholt en Joop Komman benoemd door carnavalsvereniging de Geintrappers tot

Geintrapper

Sinterklaascadeautjes ingepakt door de Rotary

voor CUP-Zuid

Supermarktactie Lingewaard
met o.a Monique Römken
als coördinator

Theo Duivesteijn als Kerstman
bij het kerstdiner in
Hotel Haarhuis

**Supermarktactie
Lingewaard**

De Transportploeg
bij de nieuwe vrachtauto

Externe wervingsactie

Onze stand bij
Sonsbeek Open

Voedselverwerving en leveranciers

De afdeling Voedselverwerving dacht dat na de turbulente Coronajaren het jaar 2022 rustig zou beginnen. De verwachtingen waren redelijk positief en het begin was goed, in de Kerstperiode 2021 werd er weer meer aan lekker eten uitgegeven met een flinke dervingstroom tot gevolg.

30-40% minder aanbod voor o.a. onze winkel in Arnhem-Zuid

Dit komt door het **toegenomen aantal klanten** en de afname in aangeboden voedsel **mede door de anti-verspillingsaanpak bedrijfsleven**

De oorlog in Oekraïne bracht echter een enorme verandering teweeg. Door de stijgende voedsel- en energieprijzen klopten steeds meer mensen aan bij de voedselbank, over 2022 een stijging van meer dan 30%. Voor de 1.600 gezinnen moet wel elke week een goed gevuld boodschappenpakket geleverd worden. En waar halen we die extra producten vandaan? Terugkijkend kunnen we constateren dat we er toch in geslaagd zijn voldoende producten binnen te halen om de groei op te vangen. Hoe kregen we dat voor elkaar in een markt die door de stijgende voedselprijzen erg onrustig was?

Landelijk

Via landelijke accounts zijn er 21,9 miljoen producten aangeleverd en verdeeld over de tien voedselbankregio's. Ten opzichte van het pre coronajaar 2019 is het volume vrijwel gelijk gebleven. Maar ten opzichte van 2021 een stijging van 13%. Bij de aangeleverde producten zitten echter ook de

producten die via de Stichting Voedselvangnet en het Wintercollectief ontvangen zijn. Voedselvangnet is de organisatie die met de verkregen overheidsgelden producten koopt voor de Voedselbank. Wij ontvingen in Arnhem daaruit elke maand 15 pallets conserven en per kwartaal 26 pallets met tonijn in blik. Het Wintercollectief is een initiatief van Unox, Iglo, Hak en Bolletje om meer producten te doneren dan normaal. Corrigeren we die hoeveelheden dan loopt de centrale levering van derving steeds verder terug.

Van het landelijke aanbod hebben wij als Regionaal Distributiecentrum op basis van onze klantentallen recht op 15,3%. Wij ontvingen echter 16,7% omdat wij blijvend alert op aanbod reageren dat snel en efficiënt door onze transportafdeling wordt opgehaald. Als we kijken naar de aanlevering per productgroep dan blijft DKW (droge kruidenierswaren) met 28,7% de grootste productgroep, gevolgd door AGF (aardappelen, groenten, fruit) 14,4%, snacks 12%, zuivel 11,4% en AH koelvers 10,9%.

De top tien grootste leveranciers is in miljoenen consumenten eenheden: Ahold 4, Groente & Fruitbrigade (GFB) 2,3, Pepsico 1,8, Friesland Campina 1,4, ARLA 1,2, Heinz 1,1, Unilever 0,9, Mars 0,8, Plus Retail 0,8 en Voedselvangnet 0,8.

Onze aanvoer van groenten en fruit is de laatste jaren sterk verbeterd. Vanuit Poeldijk, de Groente & Fruitbrigade (GFB), ontvingen we 459 ton waarvan 30% doorgevoerd wordt naar Deventer. Daarnaast kregen we vanuit het Lidl-DC in Oosterhout 140 ton, een sterke toename omdat we van een keer per week ophalen naar 4 ritten zijn gegaan.

In het seizoen kweken de Stichting Blij in Groessen en Stadslandbouwproject Mooieweg speciaal voor de Voedselbank, zodat we wekelijks kersverse en biologische producten krijgen.

In het najaar van 2022 waarschuwde GFB ons dat vele kwekers in het Westland de kassen in de winter leeg zouden laten staan vanwege de energiekosten. We moesten ons voorbereiden op weinig aanbod in februari/maart 2023 en wellicht op het bijkopen van producten.

Minder verspilling

De Verenigde Naties willen wereldwijd de voedselverspilling met 50% verminderen in 2030. De landbouwministers van de EU hebbend deze doelstelling overgenomen. In de loop van 2022 werd ons goed duidelijk dat het voedselbedrijfsleven in de hele keten serieus bezig is de derving terug te dringen. Vorig jaar schreven we al over de ontwikkeling bij supermarkten om producten die de tht/tgt-datum naderen af te prijzen. Deze ontwikkeling zet zich zo sterk door dat bijvoorbeeld de Voedselbrigade van onze winkel in Zuid die dagelijks langs 20 supermarkten, groothandels en bakkers rijdt, 30/40% minder

producten krijgt. AH voert zijn dynamic pricing (producten worden goedkoper bij naderen tht-datum, nu landelijk in en introduceerde ook als tegenhanger van de too-good-to-go app het concept Overblijvers. Klanten kunnen zich hierop abonneren en ontvangen dan een doos met producten die vanwege de tht-datum uit de schappen gaan. Wat er in de doos zit is onbekend voor de klant. Uit onderzoek blijkt dat het de deelnemende klanten niet te doen is om het geld maar meer om de kick, om de verrassing zo'n doos uit te pakken. Het bedrijf Foodello maakt er zelfs zijn business van: "Wij redden producten die niet in de supermarkt belanden, omdat de THT-datum dichterbij

komt, een product uit het assortiment verdwijnt of omdat er een drukfout staat op de verpakking. Zo verminderen we voedselverspilling.” Een regelrechte concurrent dus van de Voedselbank. Ook worden opkopers van partijen in de markt actief.

Toch zijn er ook positieve ontwikkelingen te melden.

De sterke groei van online boodschappen en online kant en klare maaltijden leveren ons een wekelijkse stroom producten op die ontstaan als frictie in de processen.

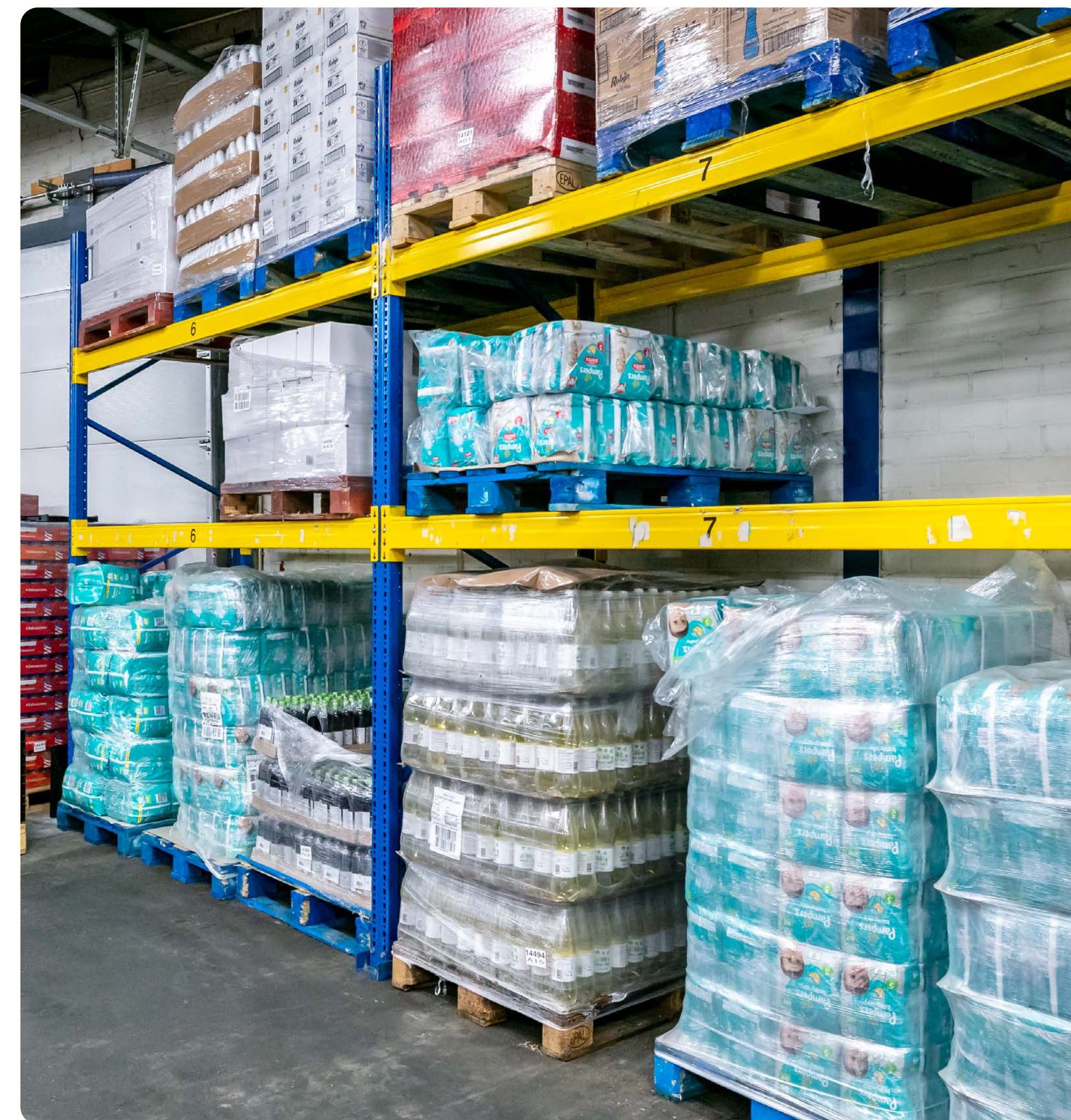
Zo halen we dagelijks bij AH online de overgebleven producten op, krijgt onze winkel in Arnhem Zuid de derving van de Jumbo boodschappen-HUB in Bemmelen, komt er elke donderdag een truck op de Bruningweg met producten die overblijven van de ‘assemblage’ van de Hello Fresh-boxen uit hun Nederlands en Franse DC in Bleiswijk.

Voor deze laatste zending hebben we speciaal een avondploeg in de koeling ingesteld die al deze producten uitzoeken en klaar maken om snel verspreid te worden naar onze klanten. Ook hebben we met de Picnic koel- en DKW-

DC’s in Utrecht afspraken daar derving op te halen. We starten met twee dagen in de week ophalen maar door het beter plannen van Picnic loopt het aanbod nu terug en rijden we nog maar een keer naar Utrecht.

Voor Picnic zijn we ook een probleemoplosser. In februari waren er binnen 4 dagen twee zware stormen in Nederland. Zo zwaar dat de Picnic- bezorgwagentjes dreigden om te waaien en ze hun boodschappen niet konden bezorgen. Wij hebben toen samen met DC’s Amsterdam en Rotterdam in twee dagen tijd duizenden boodschappenkratten leeggehaald met een enorme oogst van allerlei producten.

Alle klanten ontvingen dit jaar weer een speciaal Kerstpakket gevuld door enkele grote bedrijven als Unilever, Dr. Oetker, Mars, Riedel en anderen. De medewerkers van die bedrijven pakken die pakketten ook zelf in. In totaal werden 45.000 pakketten geleverd waarvan wij ons deel kregen van 7.000 pakketten die via ons DC ook snel aan alle voedselbanken uit onze regio werden geleverd.

Inzamelingsacties

Een manier om meer DKW-producten binnen te halen zijn de zogenaamde Inzamelacties bij supermarkten. Daarbij worden klanten van supermarkten gevraagd producten (van ons Ideale Boodschappenlijstje) te kopen en die aan ons af te staan.

Zo organiseerde AH een inzamelactie 'Op een lege maag kan je niet leren' begin september dat ons 350 kratten DKW-producten opleverde. De Kerstactie in Overbetuwe en Lingewaard, een initiatief van de gezamenlijke kerken en Rotaryclubs in die gemeente en de stichting leergeld Oost Betuwe leverde bij de supermarkten in Lingezen zo'n 1.000 kratten met producten op; 25.000 producten. Maar ook de inzamelacties van scholen en bedrijven in de Kerstmaand leverden honderden gevulde kratten op. We willen de komende jaren meer op deze acties gaan inzetten.

Bedrijven en scholen

Ook deze organisaties dragen de voedselbank een warm hart toe, vooral in de kerstperiode. Veel scholen en bedrijven benaderden ons met het verzoek aan welke producten we behoefte hebben. Met het ideale boodschappenlijstje en logistieke ondersteuning krijgen we zoveel mooie producten binnen dat we onze klanten weken achter elkaar mooi samengestelde pakketten konden geven. Wat zeker ook

genoemd moet worden is de actie van de Lionsclubs die al jaren rond de Kerstmis DE-bonnen verzamelen voor koffie. Je zou denken dat alle keukenlaattjes wel geleege zijn maar nu al voor het zesde jaar in successie worden er miljoenen bonnen opgehaald en bij Douwe Egberts ingeleverd die de opbrengst in koffie dan verdubbelt. Resultaat 2.800 pakken koffie voor onze voedselbank, een verdubbeling vergeleken met het voorgaande jaar!

Particulieren, scholen en bedrijven zamelen elk jaar weer grote hoeveelheden voedsel voor ons in

Distributie

Naast voedselbank voor de gemeente Arnhem en omgeving, zijn wij één van de tien regionale distributiecentra (RDC) van Voedselbanken Nederland. Vanuit deze RDC's verdelen we voedsel dat door grote leveranciers en supermarktketens landelijk en regionaal aangeboden wordt. Dit voedsel, houdbaar, koelvers of diepvries, slaan we tijdelijk op om het vervolgens te verdelen. Vanuit ons magazijn aan de Bruningweg 7 in Arnhem bedienen we 24 voedselbanken in Gelderland en Oost-Utrecht.

Die halen een of meerdere keren per week bij ons pallets voedsel op met eigen vervoer. Deze pallets zijn tegenwoordig allemaal netjes gewikkeld in plastic folie, gewogen en van een laadbrief voorzien. Deze lokale voedselbanken verwerven daarnaast voedsel in hun eigen gemeente bij supermarkten, bedrijven en particulieren en zijn zo in staat per week een evenwichtig voedselpakket voor bijna 7.000 gezinnen (ca. 18.000 personen) samen te stellen. Dit is een stijging van ruim 40% ten opzichte van 2021. Opvallend hierbij is dat het aantal kinderen dat hiermee afhankelijk is van voedselhulp nog harder gestegen is: namelijk 56% meer, in onze regio ca. 7.500 kinderen.

HUB-functie naar het noorden

Wij functioneren al jaren als een soort doorvoersluis naar de regionale distributiecentra van de noordelijke provincies: Deventer, Meppel, Drachten en Groningen, aangezien daar weinig tot geen voedselindustrie en

-logistiek is. Hiermee zorgen we ervoor dat de schaarse toelevering aan deze provincies een halt toegeroepen wordt. Zo kunnen we grote partijen die we ontvangen snel en efficiënt doorvoeren met twee ritten in de week. Wij kunnen met onze faciliteiten wél grote wagens met voedsel accepteren en op- en overslaan. Zo verspreiden we dat aanbod over de 4 RDC's. Sinds 2021 functioneren we officieel als HUB: een centraal overslagpunt in een distributie-netwerk van waaruit een aantal afzenders en ontvangers van goederen wordt bediend. Per 1 januari 2022 kregen we van onze noordoostelijke collega's zelfs het mandaat om voor hen ook het landelijk aanbod te verwerven en te accepteren. Samen vertegenwoordigen we zo'n 40% van het landelijke aantal klanten (17.000 gezinnen) en 50% van het aantal RDC's. We krijgen hierdoor meer wervingskracht, betere logistiek en transport naar het noorden.

Magazijn

Wij beschikken over een groot magazijn aan de Bruningweg 7 in Arnhem van meer dan 3000 vierkante meter voor ontvangst van de goederen, tijdelijke opslag en 'assemblage' van de wekelijkse voedselpakketten voor onze klanten. Daarnaast beschikt het distributiecentrum over een koelcel van 350 vierkante meter en een vriescel van 150 vierkante meter. Voor langere termijn voorraad beschikken we over een externe opslag in Gendt voor 250 pallets voor DKW (droge kruidenierswaren) en een externe diepvriesopslag bij Lintelo in Lichtenvoorde waar we zonder kosten 60 pallets mogen opslaan.

Op ons distributiecentrum zijn de activiteiten voor de bediening van de lokale voedselbanken en de pakketsamenstelling voor de klanten van Voedselbank Arnhem over verschillende hallen verdeeld. Mede door een fysieke poort tussen de hallen is de veiligheid toegenomen en de interne logistiek sterk verbeterd.

Transport

We hebben gekwalificeerde vrijwilligers die vier vorkheftrucks voor het interne transport bedienen. Voor transport van voedsel naar en van ons distributiecentrum rijden vier wagens met verschillende laadcapaciteiten, van 2.500 kg tot 5.500 kg laadvermogen. Een pool van 35 chauffeurs

zorgt dat we 5 dagen in de week kunnen rijden. Een goed lopend transport is voor ons cruciaal; door onze flexibele instelling verkrijgen we meer voedsel uit de markt. De wekelijkse ritten naar de Groente en Fruit Brigade in Poeldijk zijn hier een voorbeeld van. Vanaf mei 2022 rijden we ook wekelijks naar het Distributiecentrum van Picnic in Utrecht. In 2022 hebben we veel meer ritten door het hele land gereden dan in 2021.

Dezelfde flexibiliteit en betrouwbaarheid is natuurlijk ook essentieel bij de bezorging van de pakketten naar de uitgiftepunten. Dit was in gevaar gekomen doordat een van onze bakwagens, de Renault Master eind 2021 door een spontane brand total loss was verklaard. Gelukkig hebben we in 2022 een nieuwe bakwagen kunnen bestellen, naast het verzekeringsgeld gul medegefinancierd door sponsors (waaronder Sonsbeek Open) en een bijdrage van Voedselbanken Nederland.

We zijn op zoek naar vrijwilligers om onze impact te vergroten.

Help mee!

Facilitaire diensten

Naast de gebruikelijke reparaties, aanpassingen en verbeteringen stond 2022 in het teken van de plaatsing van 168 zonnepanelen. Deze zouden in combinatie met de voor ons opgewekte windenergie moeten kunnen voldoen in onze jaarlijkse elektrische energieconsumptie.

Plaatsing was helaas niet zo maar mogelijk. De dakbedekking bleek aan vervanging toe. Een verdere complicatie was dat er al twee lagen bitumen op het dak lagen. Een derde laag zou tot condensatieproblemen kunnen leiden in de constructie. De keuze was of de oude dakbedekking verwijderen of de oude dakbedekking te perforeren en te bedekken met een isolerende laag, met daarop de nieuwe dakbedekking.

Voor deze laatste oplossing is gekozen maar gezien de forse extra kostenpost is in eerste instantie alleen het gedeelte voor de zonnepanelen eind oktober gereedgemaakt. Het resterende dakoppervlak (5/6) zal in de komende 3 jaar vernieuwd moeten worden, zodra de fondsen hiervoor toereikend zijn. De eigenlijke plaatsing van de zonnepanelen is door leveringsproblemen van constructieve onderdelen uitgesteld naar eind februari 2023.

Voedselveiligheid & Arbo

Binnen het team Voedselveiligheid & Arbo zorgen we ervoor dat er (bijna) elke ochtend iemand van het team aanwezig is op de Bruningweg voor o.a. vragen, opmerkingen, controles en registraties.

Hieronder zijn een aantal punten benoemd waar aandacht aan is geschonken op gebied van voedselveiligheid/arbo.

Jaarlijkse inspectie

Jaarlijks krijgen alle voedselbanken een inspectie in opdracht van de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA). Bij ons is de Houwersgroep geweest in April 2022. Zowel voor het Distributiecentrum als voor de UP's en CUP-Zuid hebben we als verbeterpunt meegekregen om meer controles uit te voeren op de temperatuur van binnenkomende koel- en vriesproducten. Samen met de vrijwilligers van de koeling, vriezer en CUP-Zuid zijn we bezig om dit vaker/beter te registreren. In 2021 hebben we al een infraroodthermometer aangeschaft voor koeling en CUP-Zuid, dit jaar is er ook 1 aangeschaft voor de vriezer. Bij CUP-Zuid worden nu alle diepvriesproducten die opgehaald worden bij supermarkten in zwarte koelboxen vervoerd met diepvries-elementen. Alle thermometers die intern gebruikt worden

(meeste aanwezig bij de UP's) worden elk jaar gekalibreerd.

Recall

Team Voedselveiligheid krijgt via de mail alle meldingen over recalls in Nederland. Omdat de voedselbank aan het einde van de keten zit krijgen we hier gelukkig niet zo vaak mee te maken. Waar we wel mee te maken hebben gehad in 2022 zijn recalls van diverse kinderchocolade producten van Ferrero en erwtensoep met steentjes van Lidl. Deze producten zijn uitgezocht en niet uitgegeven aan de klanten.

Ongedierte

Meer dan 10 jaar heeft Suez (later Pre-Zero) ongediertebestrijding uitgevoerd op de Bruningweg. Omdat we niet tevreden waren over hun (wijze van) controles en zagen dat de

hoeveelheid muizen niet minder werden zijn we in juni overgestapt naar professionele ongediertebestrijder Attack. In het begin werden nog enkele muizen weggevangen met extra geplaatste klapvallen en daarna hebben

we weinig muizen meer gezien. Wekelijks controleren wij op aanwezige keutels en wordt er schoongemaakt indien nodig. Ook op CUP-Zuid heeft Attack enkele lokdozen neergezet.

Schoonmaak

Zowel binnen als buiten wordt er over het algemeen goed schoongemaakt. Op de Bruningweg is er een vast groepje op dinsdagmorgen die zorgt voor schoonmaak in hal 2-5. In hal 1 maakt de vrijdagochtendploeg schoon. Op CUP-Zuid wordt er dagelijks schoongemaakt en afgetekend.

Het afgelopen jaar zijn 2 nieuwe accu's voor de schrobmachine besteld, zodat deze beter/vaker ingezet kan worden.

Informatieblad 76

Voor VoedselBanken is er door de NVWA een informatieblad opgesteld, met daarin richtlijnen voor het uitgeven van producten waarvan de tht-datum verstreken is. Dit geldt alleen voor producten, die niet koel- of bevroren bewaard hoeven te worden.

Geprobeerd wordt om zoveel mogelijk de producten (die niet in koeling/vriezer hoeven) voor het verstrijken van de tht-datum uit te geven, maar dat lukt niet altijd. Meestal weten de daghoofden de regels van het infoblad 76

goed toe te passen, maar bij twijfel hierover of er niet aan voldoen wordt team Voedselveiligheid ingeschakeld. Het product wordt dan open gemaakt en geproefd. Ook zijn niet alle producten terug te vinden op dit infoblad en maken we soms gebruik van de expertise van team voedselveiligheid van het hoofdkantoor; enkele voorbeelden hiervan zijn o.a. voorge-stoomde zilvervliesrijst, Nespresso drankje met extra koffie (geen energiedrank), voorgebakken pannenkoeken, wortelsap (geen UHT) en vers bladerdeeg.

Niet alle leveranciers van producten zijn op de hoogte van wat Voedselbanken wel/niet mogen uitgeven. Naast het informatieblad 76 zijn er nog andere Informatiebulletins van toepassing waar we rekening mee moeten houden, o.a. voor zuigelingen- en babyvoeding, invriezen vlees, kaas, producten die niet uitgegeven mogen worden (o.a. vitaminepillen, alcoholhoudende dranken, energiedrankjes).

Etiketten in Nederlandse taal

Volgens het handboek Voedselveiligheid mogen wij alleen maar producten uitgeven met een etiket in de Nederlandse taal. Zo niet, dan moet geregeld worden dat er een vertaling hiervan aanwezig is zodat de klanten dit bij uitgifte zien. Vooral voor eventueel aanwezige allergenen is dit van belang. Van producten die voorzien zijn van een etiket in een andere taal dan Nederlands verzorgt team Voedselveiligheid dat UP's bij elke uitgifte een A4-tje hebben met daarop de vermelde allergenen. Daarnaast komt het ook voor dat er geen etiket vermeld is op het product. Als niet duidelijk is om wat voor product het gaat of er zitten meerdere ingrediënten in, plakken wij zelf gemaakte etiketten op deze producten, o.a. blikken soep of op Chinese maaltijden, die wekelijks binnen komen. Bij alle producten van HAK in glazen potten hoeft dit niet, want het gaat maar om 1 product en in alle producten van HAK zitten geen allergenen.

Uitgiftepunten

Alle UP's en CUP-Zuid hebben een standaard geplastificeerde allergenen informatie in 5 talen om klanten te informeren over allergenen (aangegeven met pictogrammen) met het verzoek aan klanten om zicht te melden als ze

vragen hebben over product en/of allergenen.

Arbo

Eind 2021 hebben de meeste daghoofden en enkele andere vrijwilligers de BHV training gevolgd. In 2022 heeft dit niet plaatsgevonden en het voornemen is om dit in 2023 weer te herhalen. In 2022 zijn op de Bruningweg eindelijk de gele looppaden in hal 1 doorgetrokken waardoor er nu één looppad is ontstaan waar indien nodig zonder veiligheidsschoenen gelopen kan worden.

Daarnaast gaat op Bruningweg en CUP-Zuid in 2023 een nieuwe RIE (risico inventarisatie en evaluatie) uitgevoerd worden om te kijken waar we verbeteringen moeten/kunnen doorvoeren op gebied van Arbo/veiligheid.

Fondsenwerving en financiën

2022 eindigde voor onze voedselbank in financieel opzicht met een prachtig positief resultaat. Met name de donaties in de maanden november en december hebben hieraan bijgedragen.

Onze totale lasten waren 20% hoger dan in 2021. Gelukkig namen de inkomsten met ruim 18% toe. Dit is exclusief de extra donaties voor het kopen van voedsel. Wij ontvingen in de laatste maanden van 2022 hiervoor € 160.000. Het komende jaar gaan wij dit bedrag gebruiken voor de aanschaf van voedsel, dat we anders niet kunnen krijgen. Onze overige inkomsten uit donaties en schenkingen bedroegen € 495.000. De particuliere donateurs zijn in 2022 met € 145.000 massaal in actie gekomen. Opvallend vaak waren dit bedragen van € 190 of € 380 (energietoeslag).

Gemeenten hebben met ruim € 100.000 meer bijgedragen dan in voorgaande jaren. De gemeenten zijn in 2022 meer naar rato van het aantal voedselbankklanten gaan bijdragen. En ook verschillende bedrijven hebben in totaal met € 15.000 bijgedragen. Voor vermogensfondsen, scholen en kerken was de sterke stijging van het aantal klanten aanleiding om extra bij te dragen.

Hieronder willen we een aantal donateurs en initiatieven specifiek noemen:

- Stichtingen als de Balije van Utrecht, Rederhof, Vincentius, Arnhemse Bijzondere Noden, Savornin Lohman, de Gestichten van Weldadigheid Doesburg, maar ook bedrijven als RABO, Putman, BDO, Schouten Certification, Perplex, Worley en heel veel anderen hebben voor een belangrijk deel bijgedragen aan de dekking van onze exploitatie.
- De Junior Kamer organiseerde het Golf-toernooi

Sonsbeek Open en doneerde de opbrengsten daarvan aan Voedselbank Arnhem.

- Ambtenaren van de gemeente Lingewaard zagen af van hun kerstpakket en doneerden de besparing aan de voedselbank.
- Ambtenaren van de gemeente Arnhem maakten massaal hun energietoeslag over aan de voedselbank.
- Amber (12 jaar) organiseerde samen met andere leerlingen van de Pastoor van Ars-

Verslag van ambassadeur Joop Toeter

Op sommige scholen ben ik op verzoek tweemaal geweest.

Lezingen: Rotary Huissen, Rotary Arnhem Rijn, Het Liemers inspiratie ontbijt (ondernemers)

Gastlessen op de volgende scholen:

Davinci college, Probus praktijkschool, Praktijkschool Leerpark, OBC Bemmelen (Over

school, een kookevent en doneerde de opbrengst aan de voedselbank.

Kortom, de voedselbankvrijwilligers hebben zich bepaald niet alleen gevoeld in de strijd tegen de armoede.

In de komende periode willen we extra aandacht willen geven aan onze donateurs en experimenteren we met doneerzuilen die geplaatst worden in bijvoorbeeld supermarkten en openbare gebouwen.

Betuwe College), RijnIJssel college Arnhem-Zuid, Dorenweerd college Doorwerth, Basisschool Anhorst Velp, Basisschool de Lingelaar Arnhem-Zuid, OBC Huissen, Pits-gastles studenten Thomas à Kempis-college Arnhem (speciaal project gezonde producten VB).

De rondleidingen op DC zijn niet vermeld.

Vooruitblik 2023

Na een aantal heftige jaren (door de coronacrisis en de oorlog in Oekraïne) is het moeilijk een voorspelling te doen over 2023.

Het klantenbestand laat inmiddels een lichte daling zien, maar de tijd zal moeten uitwijzen of dit zo blijft. We hebben inmiddels ervaren dat we een flinke stijging van het klantenbestand aan konden, maar we hopen van harte dat we de piek bereikt hebben.

Wat we wel zien, is dat we door steeds meer organisaties als min of meer vanzelfsprekend 'ingeboekt' worden. Dat is wel zorgwekkend: we zijn en blijven een vrijwilligersorganisatie, die is opgezet om noodhulp te verlenen. Een nog grotere rol zal maatschappelijk gezien op een andere wijze opgelost moeten worden. De politiek is aan zet!

Wij blijven intussen ons best doen om aan de vraag te voldoen en zullen ons daarom heel actief blijven presenteren, om voldoende vrijwilligers, financiële middelen en voedsel te verwerven. De eerste maanden van 2023 lijken erop te wijzen dat het aantal klanten licht daalt.

Na eerst nog doorgestegen te zijn naar 1.610 huishoudens begin januari, is het aantal huishoudens eind maart 1.541. Het lijkt erop dat dit veroorzaakt wordt door de stijging van lonen, uitkeringen en toeslagen en het maximeren van de energiekosten tot het energieplafond. Of deze daling bestendig is, zal 2023 moeten uitwijzen.

Specifieke acties voor 2023

- Door de grote groei, 2 of 3 nieuwe uitgifte-locaties, één in Presikhaaf één in Dieren en waarschijnlijk op de Geitenkamp.
- Proberen om de plastic tassen voor 50% te reduceren.
- Werving leidinggevende vrijwilligers.
- Zoektocht naar een winkel in Arnhem-Noord voortzetten.
- Voldoende voedsel, vrijwilligers en fondsen werven.

Cijfers 2022

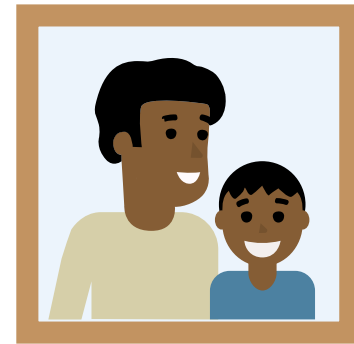
Klanten VB Arnhem	Eind 2021	Eind 2022
gezinnen	1190	1584
personen	2754	3803
Klanten van vorig jaar	1428	1727
Nieuwe klanten dit jaar	281	586
Gestopt	769	794
<i>Leeftijd aanvrager</i>		
< 30	9%	8%
30 - 50	46%	47%
50 - 60	28%	28%
> 60	17%	17%
<i>Leeftijd personen</i>		
volwassenen	54%	52%
kinderen < 18	35%	36%
kinderen > 18	11%	12%
<i>Soort huishouden</i>		
alleenstaanden	50%	48%
één ouder gezin	26%	26%
gezinnen	19%	21%
stellen	5%	5%

Klanten VB Arnhem	Eind 2021	Eind 2022
<i>Samenstelling huishouden</i>		
1 persoons	50%	48%
2 persoons	16%	16%
3 persoons	11%	13%
4 persoons	9%	11%
5 persoons	8%	8%
6 persoons of meer	6%	4%
<i>Gebruiksduur</i>		
< 3 maanden	14%	21%
3 - 6 maanden	10%	13%
6 - 12 maanden	15%	17%
12 - 24 maanden	21%	15%
24 - 36 maanden	14%	11%
> 36 maanden	26%	23%

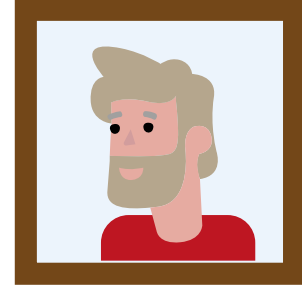
De Jaarrekening van 2022 vindt u op onze website

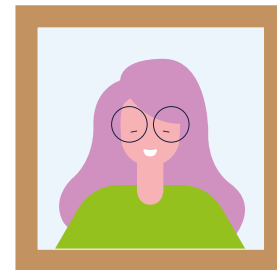
Huishoudens

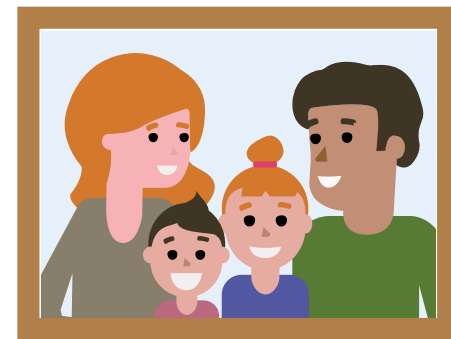
26%
één ouder gezinnen

48%
Alleenstaanden

8%
Jonger dan 30 jaar

21%
Gezinnen

1.584
huishoudens

Wekelijks ontvangen ongeveer
3.800 personen voedselhulp

51% van de
klanten is **binnen
1 jaar niet meer
afhankelijk** van
de Voedselbank

23% is na 3 jaar
nog afhankelijk van
de Voedselbank

Organisatie

24
voedselbanken

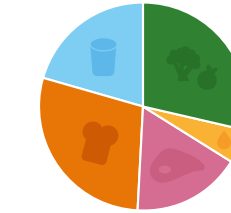
15
uitgiftepunten
en een winkel

447
vrijwilligers

Dat is een groei van ruim 10%
ten opzichte van 2021

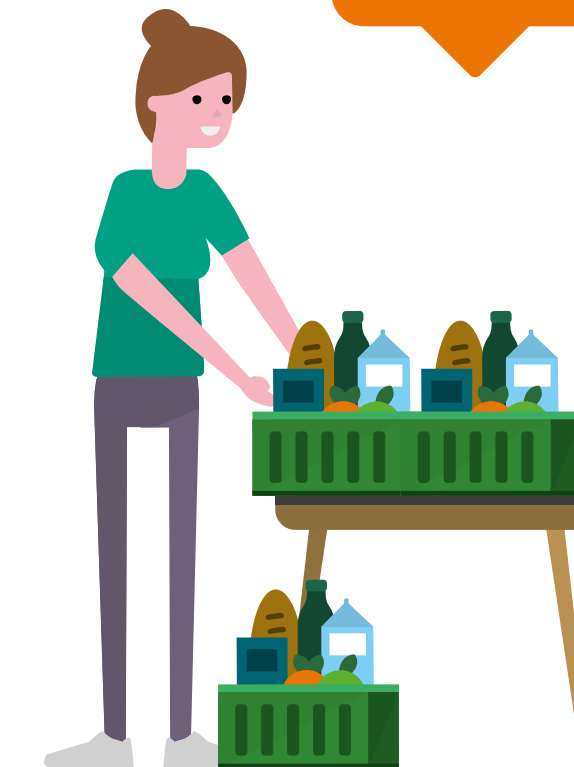
Voedselhulp

Een voedselpakket bevat gemiddeld
28 producten, samengesteld
uit de Schijf van Vijf

wekelijks
125.000
producten uitgedeeld

De Groente & Fruitbrigade
leverde landelijk ruim
2.581.000 kilo verse
groente en fruit

voor **5 euro**
per week helpen wij
een huishouden aan
een voedselpakket

In Arnhem-Zuid
werken we
met een
winkel-concept

Colofon

Redactie

Team Communicatie Voedselbank Arnhem

Fotografie

Vrijwilligers van de voedselbank

Vormgeving

Walter Luykenaar en Schuttelaar & Partners

Copyright

Dit jaarverslag is een uitgave van Voedselbanken
Arnhem

Bruningweg 7, 6827 BM Arnhem

026-3515317

www.voedselbankarnhem.nl

info@voedselbankarnhem.nl

Vind ons op social media

